

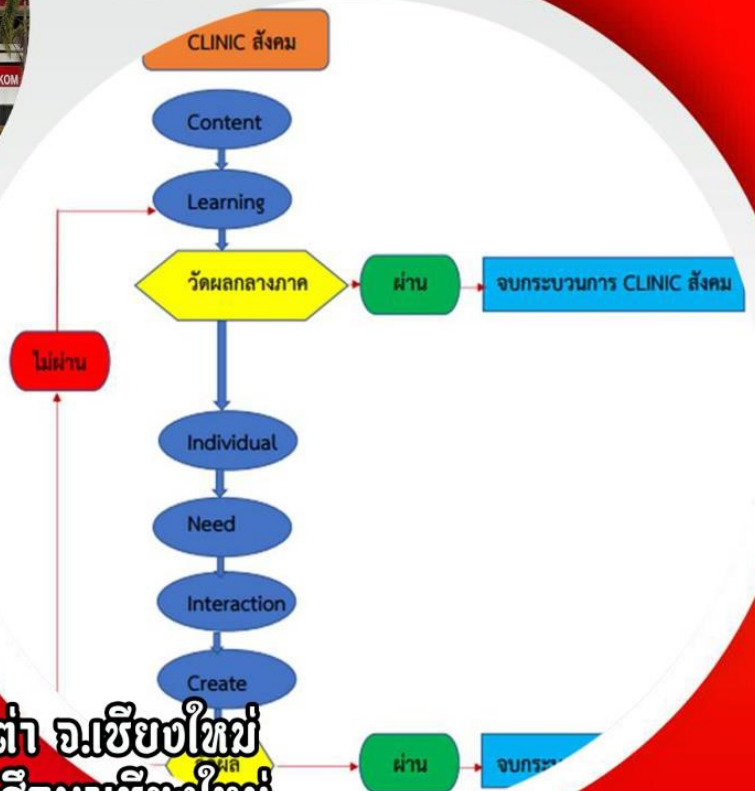

นวัตกรรม การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

COOL CLINIC สังกศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม

โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

นวัตกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๑. ความเป็นมาของนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ COOL CLINIC

การเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียน ส่วนใหญ่ได้มีการจัดผู้เรียนแบ่งเป็นห้อง ๆ ซึ่งแต่ละห้องมีผู้เรียนจำนวนมาก โดยให้ผู้เรียนคละกันทั้งเก่งและอ่อน ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องหาวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเป็นรูปแบบการสอนแบบ Active Learning เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ดังนั้นคณะครูของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงร่วมกันสร้างนวัตกรรม COOL CLINIC เพื่อแก้ไขปัญหาการติด ๐ , ร ของนักเรียนซึ่งเป็นปัญหาสะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และเป็น การป้องกันการติด ๐ , ร ของนักเรียนรายวิชาใหม่ ของกลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ โดยใช้เทคนิควิธีการสอนเพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับนักเรียน และพัฒนาความสามารถทางการเรียน ผ่านกระบวนการ PLC ของครูในกลุ่มสาระเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาร่วมกัน โดยนวัตกรรม COOL CLINIC ประกอบด้วย ๒ นวัตกรรมย่อย ได้แก่ นวัตกรรม CLINIC สังคม และนวัตกรรม ครูบัดดี้

๒. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ COOL CLINIC

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพนวัตกรรมการเรียนรู้ COOL CLINIC ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๒. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในรายวิชาสังคมศึกษาทุกระดับชั้น
๓. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษาทุกระดับชั้น

๒.๒ เป้าหมาย

เพื่อแก้ไขปัญหาการติด ๐ , ร ของนักเรียนซึ่งเป็นปัญหาสะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยผ่านกระบวนการ PLC ของครูในกลุ่มสาระเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาร่วมกัน โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าประสิทธิผลของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในรายวิชาสังคมศึกษาทุกระดับชั้นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐ ในปีการศึกษา ๒๕๖๔ เมื่อเปรียบเทียบค่าประสิทธิผลของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในรายวิชาสังคมศึกษาทุกระดับชั้นในปีการศึกษา ๒๕๖๓ โดยใช้ผลการเรียนระดับ ๑ ขึ้นไป

๓. กระบวนการออกแบบนวัตกรรม

- ๓.๑ ศึกษาสภาพปัญหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๓.๒ ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่จำเป็นจะต้องใช้ในการดำเนินการสร้างและพัฒนา
นวัตกรรมของกลุ่มสาระ

๓.๓ ประชุมกลุ่มสาระเพื่อวางแผนการสร้างและพัฒนา นวัตกรรม

๓.๔ สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนตามโครงสร้างและขั้นตอนที่ออกแบบไว้

๓.๕ นำนวัตกรรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นไปทำการประเมินผลนวัตกรรมโดยผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้อง

๓.๖ สรุปผลการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมของกลุ่มสาระนำเสนอฝ่ายบริหารของโรงเรียน
เพื่อวิพากษ์จุดเด่น จุดด้อยของนวัตกรรมต่อไป

๔. การดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม “COOL CLINIC”

ประกอบด้วย ๒ นวัตกรรมย่อย ได้แก่ นวัตกรรม CLINIC สังคม และนวัตกรรม ครู
บัดดี

นวัตกรรม CLINIC สังคม

เป็นแนวคิดในการปรับปรุง และพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดปัญหาใน
การเรียนรู้ โดยมีการคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน แล้วนำเข้าสู่กระบวนการ CLINIC โดยมี
ครูผู้สอนทำหน้าที่เสมือนหมอคอยรักษาโรคที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยผ่านเทคนิคการสอนต่าง ๆ เพื่อให้
ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ และสามารถพัฒนาผลการเรียนรู้ของตนเองได้โดยกระบวนการตามตัวอักษรดังนี้

C หมายถึง Content คือ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และนำไปจัดทำรายวิชาและหน่วย
การเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด บริบทของสถานศึกษา ผู้เรียน ท้องถิ่น เพื่อ
นำไปสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาของครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ

L หมายถึง Learning คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ เทคนิค วิธีการที่
เน้นวิธีการปฏิบัติ ที่มีความหลากหลาย ใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ การวัดและ
ประเมินผลตาม แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน

I หมายถึง Individual คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องเน้นในเรื่องความแตกต่าง
ระหว่างบุคคล โดยเฉพาะการศึกษาปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน

N หมายถึง Need คือ การศึกษาความต้องการพิเศษของนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการ
เรียนรู้รายวิชาสังคม

I หมายถึง Interaction คือ การร่วมมือกันออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความ
เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนที่มีปัญหากับครูในกลุ่มสาระในกระบวนการ PLC โดยใช้เทคนิค
การสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละบุคคล

C หมายถึง Create คือ การสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับปัญหาของนักเรียนแต่ละคน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้

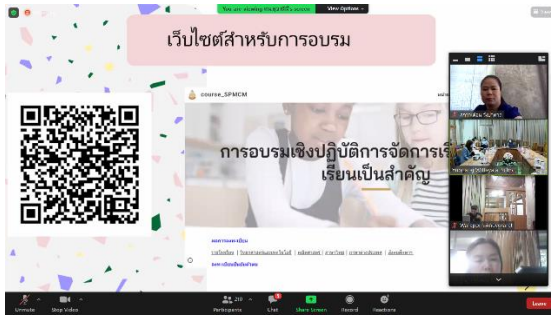
นวัตกรรม ครูบัดดี้

เป็นนวัตกรรมการแก้ปัญหาให้นักเรียนติด ๐ , ร โดยให้ครูที่สอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ และสังคมศึกษา สลับกันติดตามการแก้ไขผลการเรียนของนักเรียนแต่ละระดับชั้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาดังนี้

๑. ขั้นวางแผนปฏิบัติงาน (Plan) ประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ โดยทำการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียนและวางแผนแนวทางการใช้นวัตกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้
๒. ขั้นดำเนินงาน (Do) ครูผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค วิธีการสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และหลักสูตรการจัดการศึกษา ควบคู่กับการใช้นวัตกรรมครูบัดดี้ เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนที่ผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในภาคเรียนที่ผ่านมา วัดผลการจัดการเรียนรู้อีกกลางภาคเรียน จากนั้นประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อนำนักเรียนที่มีผลการประเมินการวัดผลการจัดการเรียนรู้อีกกลางภาคเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดเข้าสู่นวัตกรรม Clinic สังคม
๓. ขั้นตรวจสอบ (Check) ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา นิเทศติดตามการใช้นวัตกรรม Cool Clinic ในแต่ละรายวิชา เพื่อทำการประเมินผลการใช้นวัตกรรม Cool Clinic
๔. ขั้นปรับปรุงพัฒนา (Act) ครูในกลุ่มสาระร่วมกันประชุมสรุปผลการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้จากการใช้นวัตกรรม Cool Clinic มาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาต่อยอดต่อไป

๕. การมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม

มีการนำเสนอรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการ PLC กลุ่ม แก่ผู้เชี่ยวชาญภายนอก ในการประชุมเครือข่ายคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

๖. ผลที่เกิดจากการนำนวัตกรรมไปใช้

จากการออกแบบการจัดการเรียนการสอนด้วย นวัตกรรม “COOL CLINIC” ตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งผลต่อ ครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๖.๑ ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียนไม่ติด ๐ , ร ทุกรายวิชา

๖.๒ ครู นักเรียน และบุคลากร ได้รับรางวัล ดังต่อไปนี้

ผลการพัฒนาสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผู้เรียนและทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

ที่	รายการแข่งขัน	รางวัลที่ได้รับ	ระดับ	หน่วยงานที่จัด
๑	กิจกรรมบริษัทสร้างการดี ระดับมัธยมศึกษา “ผลิตภัณฑ์ นวัตกรรม น้อยพอเพียงดอยเต่า” โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา(โครงการ	รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒	ประเทศ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	รายการแข่งขัน	รางวัลที่ได้รับ	ระดับ	หน่วยงานที่จัด
	โรงเรียนสุจริต)			
๒	กิจกรรมบริษัทสร้างการดี ระดับมัธยมศึกษา“ผลิตภัณฑ์ นักธุรกิจน้อยพอเพียงดอยเต่า” โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา(โครงการโรงเรียนสุจริต)	ชนะเลิศ ระดับคุณภาพ ดีมาก	ภูมิภาค	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๗. ประโยชน์ของนวัตกรรม ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา คุณภาพของกลุ่มเป้าหมาย

ประโยชน์ของนวัตกรรมการเรียนรู้ COOL CLINIC ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คือ การที่คณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกคนได้มีความพยายามติดตามผลการเรียน ๐ , ร ที่นักเรียนบางกลุ่มที่ยังมีปัญหาเรื่องนี้อยู่ และพยายามนำปัญหาที่ทราบมาพูดคุยกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาเหล่านี้ โดยคณะครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีการจัดการแก้ไขปัญหามาในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามระดับความสามารถของนักเรียนซึ่งมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งจากการเฝ้าติดตามการแก้ปัญหา นักเรียนที่มีผลการเรียน ๐ , ร ทำให้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาสามารถลดจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียน ๐ , ร ลงไปมากอย่างชัดเจน โดยเห็นได้จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของรายวิชาต่าง ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

๘. การใช้ทรัพยากร ในการพัฒนานวัตกรรม

การใช้ทรัพยากรในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ COOL CLINIC กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ได้มีการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีการระดมความคิดและใช้ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรมมุ่งสู่การพัฒนาความสามารถของนักเรียนเต็มตามศักยภาพ

๙. การเรียนรู้ร่วมกันใน การพัฒนานวัตกรรม

ข้อคิดจากการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ COOL CLINIC ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในครั้งนี้สิ่งที่เรียนรู้คือการเรียนการสอนปัจจุบัน ครูสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ โดยการลงมือปฏิบัติเช่นเดียวกับการเชิญชวนให้นักเรียนร่วมลงมือกับครูด้วย ครูจะอาศัยโอกาสดังกล่าวนี้ในการสังเกตการณ์ทำงานและร่วมแบ่งปันประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยกัน การเรียนรู้ลักษณะนี้จะช่วยให้ครูผู้สอนที่จะทำให้ก้าวกระโดดจากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ เพราะการ

เรียนการสอนในยุคใหม่ไม่เพียงแต่สอนนักเรียน แต่ยังต้องดูแลและสร้างความสัมพันธ์กับพวกเขาด้วย กระบวนการเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหาเป็นขั้นตอนสำคัญ ครูจะกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและตรวจสอบคำถามของพวกเขา วิธีการเช่นนี้จะทำให้หลักสูตรมีความหมายมากขึ้น บทเรียนไม่จำเป็นต้องจบลงด้วยคำตอบที่ถูกต้อง แต่ควรจะเป็นคำตอบที่สามารถขยายผลไปสู่การตั้งคำถามของผู้เรียนต่อไป เพราะแนวคิดสมัยใหม่นี้มองว่า ความคิดของนักเรียนมีคุณค่า นักเรียนจะพัฒนาความรู้ได้ด้วยตัวเอง แทนการถ่ายโอนความรู้จากตัวครู โดยจะเน้นการคิดเชิงวิพากษ์มากกว่าข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง กิจกรรมการเรียนการสอนควรสร้างขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนได้ประโยชน์จากความรู้ในสถานการณ์ใหม่ๆ เป็นการนำแนวคิด วิธีการ กระบวนการต่าง ๆ อย่างหลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้ การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มี ประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมเหล่านั้น และประหยัดเวลาในการเรียนรู้ ได้อีกด้วย

๑๐. ลักษณะของนวัตกรรมที่นำไปใช้

ลักษณะของนวัตกรรม “COOL CLINIC สังคม”

อันดับแรกครูผู้สอนต้องมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และนำไปจัดทำรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ ให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด บริบทของสถานศึกษา ผู้เรียน ท้องถิ่น เพื่อนำไป สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาของครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ จากนั้นกิจกรรมการเรียนรู้โดย ใช้รูปแบบ เทคนิค วิธีการที่เน้นวิธีการปฏิบัติ ที่มีความหลากหลาย ใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการ จัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตาม แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน และต้องทำการวัดผลกลางภาคเรียน เพื่อทราบถึงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้านักเรียนเรียนรู้ได้ ผ่านเกณฑ์การประเมินถือว่าจบกระบวนการ CLINIC สังคม แต่ถ้ายังไม่ถึงเกณฑ์ที่วางเป้าหมายไว้ ให้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะต้องเน้นในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะ การศึกษาปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน และจะต้องศึกษาความต้องการพิเศษของนักเรียนที่มี ปัญหาในด้านการเรียนรู้รายวิชาสังคม เมื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการพิเศษของผู้เรียน ครูผู้สอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมกระบวนการ PLC เพื่อช่วยเหลือ และร่วมมือกันออกแบบวิธีการจัดการ เรียนรู้ที่มีความเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ของกลุ่มสาระสังคม ศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม แล้วจึงสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับปัญหาของนักเรียนแต่ละคน เพื่อ พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ มีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้าสูงขึ้นจบกระบวนการ CLINIC สังคม แต่ถ้ายังไม่ถึงเกณฑ์ที่ กำหนดให้ย้อนกลับไปพิจารณากิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมของกลุ่มสาระอีกครั้งว่าเกิดขึ้น ปัญหาอย่างไรที่ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายที่ได้วางรูปแบบไว้

๑๑. การยอมรับนวัตกรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมได้มีการ

๑. นำเสนอในรูปแบบของเอกสารเผยแพร่รายงานการใช้นวัตกรรม
๒. นำเสนอในที่ประชุมของโรงเรียน

